

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

М И Ш Љ Е Њ Е
по Захтјеву Државне регулаторне агенције за електричну енергију

Сарајево,
фебруар 2020. године

Број: 01-26-7-26-2 /19
Сарајево, 06.02.2020. године

На основу члана 25. став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву Државне регулаторне агенције за електричну енергију, Конкуренијско вијеће Босне и Херцеговине на 64. (шездесетчетвртој) сједници одржаној дана 06.02.2020. године, донијело је

М И Ш Љ Е Њ Е

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је дана 30.12.2019. године под бројем: 01-26-7-26-1/19 запримио Захтјев за мишљење Државне регулаторне агенције за електричну енергију (у даљем тексту: ДЕРК или Подносилац захтјева) којим се тражи мишљење у вези усаглашености Нацрта одлуке о транспоновању Уредбе о цјеловитости и транспарентности veleпродајног тржишта енергије.

Подносилац захтјева наводи да је Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, дописом број: 09-1-28-4588/18 од 06.12.2018. године, упознало ДЕРК о закључцима Министарског савјета Енергетске заједнице, усвојеним на састанку одржаном дана 29.11.2018. године. Том приликом је усвојена и Одлука број: Д/2018/10/МЦ-ЕнЦ, којом је Уредба (ЕУ) број: 1227/2011 Европског парламента и Савјета од 25.10.2011. године о цјеловитости и транспарентности veleпродајног тржишта енергије (даље у тексту: РЕМИТ) прилагођена правном оквиру Енергетске заједнице. Сврха РЕМИТ Уредбе је правилно функционисање и повећање транспарентности veleпродајног тржишта енергије те се Уредбом успостављају правила за спречавање злоупотреба и манипулација на наведеном тржишту.

У вези са обавезама националних регулаторних тијела које намеће РЕМИТ Уредба, Подносилац захтјева истиче да је чланом 4.2. Закона о преносу, регулатору и оператеру система електричне енергије у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11) дефинисано да надлежности ДЕРК-а, између осталог, обухватају стварање и одржавање конкурентних тржишта, те превенцију и кажњавање похлепног, односно противконкурентног понашања.

Нацртом одлуке нормирају се само начин и рокови транспоновања и имплементације дијела поменуте Уредбе и то оних одредаба које су у границама надлежности ДЕРК-а, дефинисаним Законом о преносу, регулатору и оператеру система електричне енергије у Босни и Херцеговини. С обзиром на наведено, намјера је, по усвајању наведене Одлуке, provedбеним прописом транспоновати дио одредаба Уредбе искључиво за област електричне енергије и то само оних које могу бити предметом регулисања подзаконског акта.

Тачком III Нацрта одлуке прописује да ће Државна регулаторна комисија за електричну енергију без одлагања донијети provedбени акт у циљу осигурања цјеловитости и транспарентности veleпродајног тржишта електричне енергије. Овим актом ће се увести јединствена правила у погледу:

- Дефинисања злоупотребе тржишта у погледу манипулације тржиштем, покушаја манипулације тржиштем и трговања на основу повлаштених информација,
- Успоставе новог оквира за регистрацију тржишних учесника и надзор veleпродајног тржишта, у циљу откривања и спречавања манипулације тржиштем и трговања на основу повлаштених информација,

- Увођења експлицитне забране злоупотребе тржишта,
- Сарадње са Регулаторним одбором, Секретаријатом и другим институцијама у Енергетској заједници и Босни и Херцеговини.

Тачка IV истиче да ће акт из цитиране тачке III Нацрта одлуке бити припремљен уз уважавање мишљења и препорука Конкурентијског савјета Босне и Херцеговине, а у складу са одредбама Закона о конкуренцији.

У складу са наведеним, Подносилац захтјева од Конкурентијског савјета тражи коментаре и сугестије на Нацрт одлуке те у складу са траженим Конкурентијски савјет истиче да:

Конкурентијски савјет у складу са одредбама Закона о конкуренцији има искључиву надлежност у одлучивању о постојању забрањеног конкурентијског дјеловања на тржишту Босне и Херцеговине. У оквиру својих надлежности Конкурентијски савјет у свим својим поступцима и то за сваки конкретан случај утврђује релевантно тржиште.

Конкурентијски савјет је надлежан да, у складу са чланом 25. став (1) прописује и даје тумачење општих и посебних дефиниција конкурентијских појмова те даје мишљења и препоруке о било којем аспект конкурентије, по службеној дужности или на захтјев државног органа, привредног субјекта или друштва. Такође, Конкурентијски савјет је у складу са чланом 25. став (2) Закона надлежан да на нацрте, приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију даје мишљење о њиховој усклађености са Законом.

Чланом 4. став (1) Закона забрањено је прећутно (тајно) договарање између привредних субјеката које има за циљ и посљедицу спречавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције, што представља један од најтежих облика забрањеног конкурентијског дјеловања, односно картел између учесника на релевантном тржишту. Конкурентијски савјет надлежан за заштиту тржишне конкуренције, те вођење управних поступака код забрањених конкурентијских дјеловања, у складу са чланом 20. и чланом 25. став (1) тачке е) и ф) Закона.

Члан 10. став (2) Закона прописује да је забрањена злоупотреба доминантног положаја која се посебно односи на: а) директно или индиректно наметање нелојалних куповних и продајних цијена или других трговачких услова којима се ограничава конкуренција; б) ограничавање производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача; ц) примјена различитих услова за исту или сличну врсту послова с осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкурентски положај и д) закључивање споразума којима се условљава да друга страна прихвати додатне обавезе које по својој нарави или према трговинском обичају немају везе с предметом таквог споразума.

Обзиром на претходно наведено а у складу са чланом 25. Закона, ДЕРК је у обавези доставити и provedбене акте из тачке III Нацрта одлуке на мишљење о њиховој усклађености са Законом прије усвајања истих.

Конкурентијски савјет је размотрио Нацрт одлуке и оцијенио да не садржи одредбе које могу спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију, те је исти усаглашен са Законом.

Ово мишљење се темељи на достављеном тексту Нацрта одлуке, те уколико исти одступа од стварног стања, ово Мишљење се не може примјенити.

Предсједница

Мр Аријана Регода-Дражић